

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11C/5/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314200216
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8314200216.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Marekom Koščom v právnej veci žalobcu P. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X, XXX XX O., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka, t.j. žalobcu, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.6.2006, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je n e p l a t n á.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 507,29 eur, do 3 dní od jeho právoplatnosti.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podala na tunajší súd dňa 09.01.2014 žalobu na určenie, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.06.2006, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná. Zároveň podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, súd uloží žalovanému povinnosť zdržať sa použitia sa Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 29.06.2006 č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň žiadal týmto predbežným opatrením, aby súd uložil zamestnávateľovi žalobcu spoločnosti Z. G. T..Q., C. X, XXX XX O., IČO: XX XXX XXX, zdržať sa vykonávania zrážok zo žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 29.06.2006 č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.

Súd uznesením zo dňa 27.01.2014, č.k. 11C/5/2014-15 návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, tak ako žiadal žalobca. Predmetné uznesenie nadobudla právoplatnosť dňa 18.02.2014 a vykonateľnosť dňa 31.01.2014.

Podanú žalobu ďalej odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným dňa 29.06.2006 uzatvoril úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov. Jednalo sa o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu, a to Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Predmetnú zmluvu považuje za problematickú, v ktorej sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia, ktoré sú v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nasl., ako aj inými kogentnými ustanoveniami zákona (neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, revolving, dohoda o zrážkach zo mzdy). Ďalej uviedol, že súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to aj napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy, pričom on nemá žiadnu šancu ich priamo zastaviť. Teda zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať

zrážky zo mzdy, bez ohľadu na existenciu sporu. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy však žalobca považuje za rozporný s právom EÚ a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj predmetnej veci neplatný. Kým podľa vnútroštátneho práva SR v § 551 OZ, dlžník zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to aj napriek neexistencii súdneho rozhodnutia. Moc nad majetkom žalobcu je tak koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku navrhovateľa nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Na rozdiel od toho Súdny dvor EÚ vo svojich viacerých rozhodnutiach zdôrazňuje v rámci spotrebiteľskej kontraktácie nerovnováhu na úkor spotrebiteľa a dôvodnosť ex offio ochrany. Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú Smernica rady 93/13/EHS zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones).

O žalobe rozhodol Okresný súd Humenné rozsudkom č. k. 11C/5/2014-34 zo dňa 14. 04. 2014 tak, že určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 06. 2006 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný v celom rozsahu.

Odvolací súd uznesením zo dňa 26.02.2005, sp. zn. 8Co/152/2014 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že právne závery súdu prvého stupňa nevyplývajú z vykonaného dokazovania. Napriek tomu, že dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút je využiteľná aj v prípade spotrebiteľských úverov, súd prvého stupňa bez zistenia okolností jej uzatvárania uviedol, že takáto dohoda je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Takýto záver z vykonaného dokazovania nevyplýva - žalobca sa vo výpovedi vôbec nevyjadroval k okolnostiam uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy. Možno súhlasiť so žalovaným, že pri posudzovaní platnosti právneho úkonu má vždy prednosť výklad zachovávajúci platnosť pred tým výkladom, ktorý ho zneplatňuje. Pre prípad možnosti dvoch výkladov, z ktorých jeden ponecháva právny úkon aspoň v určitej podobe v platnosti a druhý ho úplne zneplatňuje, prednosť má ten výklad, ktorý podporuje aspoň čiastočnú platnosť. Súdu 1. stupňa uložil vykonať navrhované dôkazy, riadne zistiť skutkový stav veci a vo veci opätovne rozhodnúť.

Prvostupňový súd po vrátení veci vykonal ďalšie dokazovanie podľa usmernenia odvolacieho súdu, a to výsluchom žalobcu, výsluchom zástupcu žalobcu a oboznámením sa s obsahom spisu, najmä Žiadosťou o poskytnutí revolvingového úveru / Zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy, ďalej zmluvnými dojednaniami spoločnosti X. J. Q. Q.. Q. J..H..., žiadosť X. C. X. J. U. doručené 2.8.2011 zamestnávateľovi žalobcu, potvrdením o zrážkach zo mzdy pre Profi Credit zo dňa 17.12.2013 ďalšími vyjadreniami účastníkov.

Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že zmluva mu bola predložená vopred už vypísaná, čiže on ju nevypisoval, bola mu daná na podpis, pričom nikto mu nepovedal, že súčasťou zmluvy, je nejaká zrážka zo mzdy. Prišiel mu dopis do podniku, kde pracoval, a to vo firme Z. G., a tak mu začali vykonávať aj tieto zrážky. Keď podľa dokladov z Z. o vykonaní zrážok vyplatil skoro 1 900,-eur sa obrátil na spoločnosť, aby zistil, akú sumu je povinný ešte zaplatiť. Tam mu oznámili, že jeho dlh predstavuje ešte 3 700,- eur. Nakoľko si zobral pôžičku asi vo výške 40 000,-Sk, v tom čase mal splatených už okolo 1.900 eur, obrátil na advokátsku kanceláriu a podal som žalobu na súd. Pokiaľ ide o spôsob podpísania zmluvy, ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy, tak zmluvy podpisoval na pošte, pričom celý proces trval asi 5 minút. Zmluvu mu nikto neprečítal, bola mu daná vypísaná sa a vypisovala ju pracovníčka pred ním, bez akéhokoľvek poučenia. Vzhľadom na to, že na pošte strávil celkovo iba 5 minút, žiadne informácie zo strany pracovníka žalobcu mu poskytnuté neboli. Taktiež osobu, ktorá je na zmluve uvedená - F. A. nepozná, nakoľko na pošte zmluvu podpisovala pani F..

Zástupca žalobcu vo výpovedi mal za to, okresný súd dospel k správne výsledku, aj napriek tomu, že mu Krajský súd vytkol určité pochybenie. Na zdôraznenie toho, že okresný súd rozhodol správne, poukázal na najnovšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa, konkrétne na § 5a ods. 1 Zákona č. 250/2007, podľa ktorého, ak má byť Dohoda o zrážkach zo mzdy platná, musí byť na osobitne listine,

spotrebiteľ musí byť poučený o dôsledkoch uzavretia takejto zmluvy a spotrebiteľ má mať možnosť odmietnuť uzavretie takejto dohody. V tomto prípade, žalovaný svojím konaním, túto požiadavku nespĺňal, lebo Dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou úverovej zmluvy, jedná sa o predtlačný formulár, je evidentné, že jeho obsah spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, ani namietat'. Preto z tohto dôvodu, je dohoda o zrážkach zo mzdy, absolútne neplatná a žiadal, aby súd žalobe vyhovel. Trovy konania si uplatnil.

Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že podaná žaloba je skutkovo a právne nedôvodná a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť. Ďalej uviedol, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t.j. k úhrade splátok úveru. Podstatou dohody o zrážkach zo mzdy je, že platiteľ mzdy dlžníka uhrádza na základe dlžníkovho súhlasu (vyjadreného v Dohode o zrážkach zo mzdy) jeho splatný dlh pomocou zrážok zo mzdy a tieto poukazuje na účet veriteľa, čím sa spláca veriteľova pohľadávka. Tento inštitút patrí k tradičným prostriedkom zabezpečenia záväzkov, ktorý upravuje OZ a slúži najmä k úhrade dlhu zo zmluvy, jeho splátok a úrokov. Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stala splatnou. Na jeho použitie sa teda neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nespĺcanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako nepripustný, ako sa napr. stalo pri zabezpečovacom prevode práva k nehnuteľnosti. Z podanej žaloby nie je zrejmé, prečo by sa nemohli uhrádzať splátky úveru, keď každá splátka predstavuje platenie predmetu plnenia a ceny plnenia. Predmet plnenia a cena plnenia nie sú v zmysle relevantnej právnej úpravy neprijateľnou podmienkou a preto ani pri uhrádzaní splátok prostredníctvom zrážok zo mzdy nie je možné tvrdiť, že by sa takto uhrádzalo plnenie z neprijateľných podmienok. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nepredstavuje zrážanie časti mzdy na akejkoľvek subjektívnej predstave žalovaného ani na uplatňovaní nároku, ktorý bol v plnom rozsahu splatený ako tvrdí žalobca, ale predstavuje zrážky zo mzdy v podobe a výške ako boli stanovené mesačné splátky úveru. Nakoľko žalobca si svoj záväzok neplnil, práve na takúto situáciu bol dojednaný a uzavretý zabezpečovací prostriedok práva v podobe zrážok zo mzdy. Je potrebné rozlišovať povahu nárokov, ktoré sa prostredníctvom zrážok zo mzdy uhrádzajú, pričom v prípade žalobcu sa prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy uhrádzali len splátky. Teda žalobca rozhodne nemôže mať naliehavý pracovný záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy už len preto, že žiadne plnenia z neprijateľných podmienok sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy neplatili. Tvrdenia žalobcu popierajúce platnosť dohody o zrážkach zo mzdy ako takej súd v rozpore so zákonnou úpravou, nakoľko vzájomné práva a povinnosti strán z takejto dohody určuje práve zákon. Dohoda o zrážkach zo mzdy nepredstavuje právny úkon, ktorého obsah je dohodnutý zmluvnými stranami ako výsledok zmluvnej voľnosti podľa § 2, ods. 3 resp. § 51 Občianskeho zákonníka. Je zrejmé, že žalobca ani len nevyvodzuje neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy zo súhrnu práv a povinností z dohody, teda nevychádza z obsahu dohody. Žalobca sa snaží neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy odôvodniť len odkazom na to, že by jej prostredníctvom mohli byť údajne vymožené nároky napr. z nekalých ustanovení. Nesprávne je tiež tvrdenie, kedy dohoda o zrážkach zo mzdy má umožniť svojvoľné určenie dlhu a postihnutie majetku. V podanej žalobe sa tiež žalobca nevyporiadal s otázkou uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. S ustanoveniami dohody súhlasil, pričom tento súhlas bol pre žalovaného podstatný, aby uzavrel dohodu. Ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom pohľadávky. V čase jej vzniku, ktorý je spojený so vznikom zmluvy, je prirodzeným postupom obozretnosti každého veriteľa predchádzať situácii, ba nedochádzať k majetkovej strate spôsobenej nielen neskoršou insolventnosťou protistrany, ale v prvom rade porušením povinnosti splniť svoje záväzky. Preto žiadal žalobu celom rozsahu zamietnuť a žalobcu zaviazat' k úhrade trov konania.

Podľa potvrdenia zamestnávateľa žalobcu, spoločnosti Z. G. T..Q.. zo dňa 17.12.2013, bola k tomuto dátumu žalobcovi zrazené a odvedené v prospech žalovaného celkovo suma 1852,69 eur. Zrážky sa vykonávali na základe žiadosti o zrážke zo mzdy pre Profi Credit zo dňa 27.07.2011, a v mesačnej sume 75,26 eur od výplaty za december 2011.

Na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 29.06.2006, č. XXXXXXXXXXXX, žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky (úverový limit) vo výške 41.004,-Sk, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť 36 mesačnými splátkami, vždy v 19. deň v mesiaci, po 2278,-Sk pri RPMN %. Schválená výška úveru bola 82.008,-Sk a poplatok za uzatvorenie zmluvy bol 1500,-Sk. V roku 2008 mu bol automaticky zaslaný revolving, čím sa navýšila pôžička a predĺžila doba

splácania. Súčasťou zmluvy a súčasne jednou z podmienok pre získanie pôžičky v zmysle § 551 OZ bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov.

V zmluve je priamo uvedená Dohoda o zrážkach zo mzdy, podľa ktorej podpisom žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru /Zmluvy o revolvingovom úvere uzatvára dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 a Veriteľ v súlade s § 551 OZ, Dohodu o zrážkach zo mzdy (ďalej len Dohoda). Pohľadávka veriteľa je tvorená úverom vo výške vo výške uvedenej podľa bodu 6 zmluvy o revolvingovom úvere, ďalej prípadnými revolvingami a príslušenstvom, ako plynie zo znenia zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere. Súčasťou pohľadávky sú aj zmluvné pokuty a náklady súdneho, rozhodcovského prípadne iného konania, ak vznikli preukázateľne.

Na základe predloženia tejto Dohody je zamestnávateľ dlžníka alebo spoludlžníka povinný vykonávať v prospech veriteľa mesačné zrážky zo mzdy a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v bode 6 Zmluvy o revolvingovom úvere a to najvyššiu prípustnú výšku v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozsah zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia a to všetko do doby úhrady pohľadávok v omeškani.

Strany sa dohodli, že zrážky zo mzdy budú vykonávané zamestnávateľom až do doby, kým žalobca a veriteľ zamestnávateľovi písomne neoznami, že všetky jeho pohľadávky vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere, sú splatené.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka; Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka; Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka; Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka; Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka; v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka; V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34).

Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť nepríjemné podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoví z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ust. čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ust. čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ust. čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislemu uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa ustanovenia §4 ods. 1 Zák. č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy 29.06.2006, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zák. č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa ustanovenia §4 ods. 3 Zák. č. 258/2001 Z.z., Zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa §6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Podľa ustanovenia §4 ods. 4 Zák. č. 258/2001 Z.z., Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa ustanovenia §4 ods. 5 Zák. č. 258/2001 Z.z., Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ustanovenia §4 ods. 6 Zák. č. 258/2001 Z.z., Veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. 7) Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu. 7)

Podľa ustanovenia §4 ods. 7 Zák. č. 258/2001 Z.z., Ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, 8) musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Podľa ustanovenia §4 ods. 8 Zák. č. 258/2001 Z.z., Veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 7 veriteľom.

Podľa § 551 ods. 1 OZ; uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa § 551 ods. 2 OZ; proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 551 ods. 3 OZ; Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

Podľa § 5a ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa; neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy

- a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

V danom prípade mal súd vykonaným dokazovaním za preukázané, že účastníci konania dňa 29.06.2006 uzatvorili zmluvu revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky (poskytnutá čiastka úveru) vo výške 41.004,-Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 36 mesačnými splátkami, vždy v 19. deň v mesiaci, po 2278,-Sk pri RPMN %. Schválená výška úveru bola 82.008,-Sk a poplatok za uzatvorenie zmluvy bol 1500,-Sk. V roku 2008 mu bol automaticky zaslaný revolving, čím sa navýšila pôžička a predĺžila doba splácania. Súčasťou zmluvy a súčasne jednou z podmienok pre získanie pôžičky v zmysle § 551 OZ bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov.

Súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorenej v zmysel ust. § 551 OZ, ktorou žalobca súhlasil, aby mu boli vykonávané zrážky zo mzdy a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v zmluve o revolvingovom úvere, maximálne v sume najvyššej prípustnej výšky v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozsah zrážky zo mzdy pri výkone rozhodnutia. Predmetnou dohodou súhlasil, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti Zmluvy o revolvingovom úvere.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je tzv. štandardná alebo formulárová zmluva a ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ.

Z obsahu zmluvy nesporne vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou zmluvy je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 a nasl. OZ, ktorú je spotrebiteľ nútený podpísať. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej súčasti formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok.

Podľa § 5a ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z.; neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

V danom prípade žalobca podľa jeho výpovede nebol pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere poučený o dôsledkoch dohody o zrážkach zo mzdy, nemal možnosť sa k nej vyjadriť ani ju odmietnuť. Dokonca ho nik ani neupozornil, že súčasťou zmluvy je i dohoda o zrážkach zo mzdy. Zároveň táto dohoda je priamou súčasťou tzv. formulárovej zmluvy, nebola teda uzavretá vo forme osobitnej listiny. Žalobca žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť jej obsah, ale zmluvu len ako celok podpísať alebo ako celok odmietnuť. Žalovaný si teda nesplnil zákonnú poučovaciu povinnosť podľa § 5a ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z., pričom sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, čo má za následok neprípustnosť uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

Je potrebné tiež zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

V danom prípade súd poukazuje aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21.01.2011 pod č. XXXX/XXXX-XXX.XX,XXX,XXX, ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

Výkon zrážok zo mzdy je pritom procesom, ktorý nepodlieha žiadnej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným v zmluve revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.06.2006 je neplatná, nakoľko podľa § 5a ods. 1 zák.č. 250/2007 Z.z., je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Žalobca ako spotrebiteľ nebol vôbec poučený o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou revolvingovej zmluvy, nebol ani poučený o dôsledkoch jej uzavretia, pričom dohoda nie je vyhotovená na osobitnej listine, ale bol nútený predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať ako súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a tým sa dobrovoľne podrobil vykonávaným zrážkam zo mzdy bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že sú tieto uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. neplatnej časti právneho titulu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

Keďže uvedený inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl resp. neplatných právnych úkonov, podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa, preto súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a tým neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1, 6 OZ a podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V danej veci bol v konaní úspešný v plnom rozsahu žalobca, preto mu patrí náhrada trov konania. Trovy žalobcu pozostávajú z trov právneho zastúpenia právneho zástupcu žalobcu vo výške 507,29 eur, za úkony právnej pomoci podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., podľa ktorej sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 1/13 výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

- za / úkon súd priznal žalovanému 1/13 výpočtového základu

1) prevzatie a príprava právneho zastúpenia	61,87 eur
2) podanie žaloby	61,87 eur
3) návrh na predbežné opatrenie, 1/2	30,94 eur
4) účasť na pojednávaní dňa 14.04.2014	61,87 eur
5 vyjadrenie k odvolaniu)	61,87 eur
- režijný paušál za rok 2014 á 8,04 eur x 5	40,20 eur

- náhrada cestovných výdavkov na trase Svidník- Humenné a späť, dňa 14.04.2014

amortizácia: 142km x 0,183 eur = 25,98 eur, pohonné hmoty: 142km/100 x 5,2litra x 1,509 eur/l = 11,14 eur, t.j. celkovo 37,12 eur

- náhrada za stratu času celkovo predstavuje (jedna cesta na pojednávanie a späť trvá 5 polhodín, Svidník - Humenné a späť) :

- dňa 14.04.2014 - 1/60 výpočt. základu x 5 = 13,40 x 5 = 67 eur

- 20% DPH podľa § 18 ods. 3 84,55 eur

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p).

Podľa § 251 ods.1 O.s.,p.; Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona;³¹) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.